

ТЕОРЕТИЧНА ТА ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ НАПРЯМУ 027 «МУЗЕЄЗНАВСТВО, ПAM'ЯТКОЗНАВСТВО» НА БАЗІ МУКАЧІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Василина Палинчак-Кутузова – старший викладач кафедри готельно-ресторанної та музейної справи, Мукачівський державний університет, м. Мукачєво
DOI

<https://orcid.org/0000-0001-5330-484x>

Олійник Вікторія – доцент, к. культурології кафедри готельно-ресторанної та музейної справи Мукачівський державний університет, м. Мукачєво
<https://orcid.org/0009-0005-3721-8948>

Діана Штерр – канд. іст.наук, старший викладач кафедри готельно-ресторанної та музейної справи, Мукачівський державний університет, м. Мукачєво
<https://orcid.org/000-0003-0423-9396>

Моргун Алла – кандидат філологічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій, Мукачівський державний університет,
<https://orcid.org/0000-0002-4434-4919>

Стаття присвячена розгляду процесу підготовки студентів, які навчаються на спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство» в Мукачівському державному університеті. Подається характеристика освітньої програми, за якою здійснюється навчання за цим напрямом. Теоретична частина статті присвячена розгляду дисциплін, які викладаються для студентів, які здобувають вищу освіту на цій спеціальності. Вказані основні професійні обов'язки фахівця у сфері музеєзнавства та пам'яткознавства, посади, які можуть займати випускники. Здійснено аналіз шляхів та методів навчання студентів для здобуття необхідних знань, умінь та навичок. Окрім того, охарактеризовано й практичну підготовку майбутніх музейників, яка здійснюється на базі Музею прикладного мистецтва Закарпаття МДУ, а також інших музеїв Закарпатської області. Практична складова навчання передбачає самостійну підготовку студентами проектів, концепцій, тематичних структур, тематико-експозиційних планів, каталогів, описів предметів та експонатів, що дозволить їм краще зрозуміти нюанси музейної роботи, отримати необхідні навички для роботи в музейній та пам'яткоохоронній сферах.

Ключові слова: музеєзнавство, пам'яткознавство, підготовка студентів, Мукачівський державний університет, кафедра готельно-ресторанної та музейної справи, музей

Одним із актуальних завдань сьогодення є підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі музейної справи, охорони та використання пам'яток. На теперішній момент тільки кілька університетів в Україні випускають спеціалістів цього профілю. Підготовка студентів в інших університетах здійснюється в рамках спеціальностей «історія», «археологія», «етнологія», а не «музеєзнавство, пам'яткознавство», що не дозволяло випускникам отримувати кваліфікації, що пов'язані з музейною та пам'яткознавчою сферою. Розробка професійних кваліфікацій в Національному класифікаторі професій ДК 003:2005 передбачала, що випускники-бакалаври отримували лише професійну кваліфікацію організатор подорожей (екскурсій) (3414), а магістри – науковий співробітник, зберігач фондів, зберігач експонатів, музейний доглядач (2431) [6]. Згідно зі змінами 2010 р. до Національного класифікатора бакалаври-музеєзнавці отримали можливість отримати кваліфікацію екскурсовод, організатор екскурсій (3414), стажист-дослідник (3119), а магістри – молодший науковий співробітник, експерт з комплектування музейного та виставочного фонду, зберігач експонатів, зберігач фондів (2431), екскурсознавець (2481) [7].

Серед університетів, які готують спеціалістів для роботи в музейній та пам'яткознавчій сферах, – Мукачівський державний університет. У 2017 році МДУ отримав ліцензію на підготовку здобувачів зі спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство за першим (бакалаврським) рівнем освіти (Наказ МОН № 51-л від 17.03.2017р.) в обсязі 30 чоловік (з урахуванням строків навчання) [2]. У 2017 році в університеті було розроблено, затверджено Вченою радою університету (протокол №21 від 27 червня 2017 року) і впроваджено в освітній процес ОПП «Музеєзнавства, пам'яткознавства» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ступінь «Бакалавр» спеціальності 027 «Музеєзнавства, пам'яткознавства» (наказ №109-Од від 27 червня 2017 року). Освітня програма «Музеєзнавства, пам'яткознавства» розроблена у відповідності до вимог Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ступінь

«Бакалавр» галузь знань 02 «Культура та мистецтво», спеціальність 027 «Музеєзнавства, пам'яткознавства» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. № 566) [1]. З 2020 р. на базі факультету менеджменту та індустрії гостинності Мукачівського державного університету діє кафедра готельно-ресторанної та музейної справи. Вона є випусковою з підготовки фахівців за освітніми ступенями бакалавр і магістр зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа», і бакалавр зі спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство» [3].

Підготовка спеціалістів у музейній та пам'яткоохоронній сферах вимагає оволодіння знаннями з географії та історичних аспектів виникнення і розвитку музеїв; методів інтерпретації та популяризації культурної спадщини; характеристик, властивостей і функцій пам'яток; принципів і концепцій використання історико-культурних і природних об'єктів у сучасному світі. Також вона включає методики науково-дослідної, експертної, інноваційної та екскурсійної діяльності; технології оцінювання, експертизи й збереження культурно-історичних фондів; методи створення музейних експозицій; підходи до музейної педагогіки, екскурсійної та освітньої діяльності; а також інструменти музейного менеджменту, управління історико-культурною спадщиною, інформаційні й комунікаційні технології. Викладання дисциплін за спеціальністю ведеться викладачами, які мають великий досвід та знання з історії, джерелознавства, організації музейної діяльності, пам'яткоохоронній сфері, а також музейниками-практиками, які надають практичну та теоретичну допомогу.

Основні професійні обов'язки фахівця у сфері музеєзнавства та пам'яткознавства:

- володіння знаннями про нормативно-правову базу та її актуальні зміни у сфері музеєзнавства і пам'яткознавства;
- уміння аналізувати та систематизувати історичний матеріал, оцінювати ключові події й явища української історії у світовому контексті;
- навички роботи в галузі експозиційної, науково-фондової та культурно-просвітницької діяльності;
- здатність проводити атрибуцію та експертизу об'єктів історико-культурної спадщини;
- виконання комплексу заходів з охорони пам'яток;
- проектування розвитку музейно-заповідної мережі та закладів музейного типу;
- організація взаємодії між музейно-заповідною мережею, об'єктами культурної спадщини та туристичною сферою;
- ефективна комунікація та співпраця з державними й громадськими організаціями, а також міжнародними музейними й пам'яткоохоронними інституціями.

Знання, вміння та навички, здобуті під час навчання за спеціальністю 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство» дають змогу випускникам здійснювати професійну діяльність на таких посадах:

- організатор подорожей (екскурсій)
- оцінювач-експерт;
- молодший науковий співробітник (архівна справа, музеєзнавство);
- науковий співробітник (архівна справа, музеєзнавство);
- експерт з комплектування музейного та виставочного фонду;
- зберігач експонатів;
- зберігач фондів;
- екскурсознавець [4].

Студенти, які здобувають освіту за цим напрямом, вивчають обов'язкові дисципліни, а також вибіркові, які дозволять глибше і повніше опанувати обрану спеціальність. Згідно з ОПП навчання здійснюється за такими дисциплінами [8]:

Дисципліна «Ділове адміністрування в музейній справі» є обов'язковим компонентом ОПП «Музеєзнавство, пам'яткознавство», ОС «Бакалавр», спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», вивчається на другому році підготовки у третьому семестрі та забезпечує здобувачам розуміння основних принципів управління музеєм як бізнесом. Вони навчаються планувати, організовувати, контролювати та координувати всі аспекти музейної діяльності. Знання ділового адміністрування дозволяють ефективно розподіляти ресурси, приймати обґрунтовані рішення, взаємодіяти з партнерами та спонсорами, а також забезпечувати фінансову стабільність музею. Важливим у підготовці фахівців є не так здобуття знань, як розвиток здатності їх використовувати, по-управлінському мислити. Це потребує від викладачів знання складної техніки управління розвитком мислення студентів, здатності створювати проблемні ситуації, стимулювати їх пізнавальну активність.

Для ефективної підготовки майбутніх музейних працівників під час вивчення дисципліни застосовуються методи активного навчання: проблемні лекції із запрошеними лекторами –

практикуючими спеціалістами-музейниками, семінари і тематичні дискусії, контрольні роботи, імітаційні вправи, аналіз ситуацій, виконання ролей, ділові ігри.

Саме завдяки симуляції реальних кейсів в ділових іграх, здобувачі мають можливість спробувати побути культурними дієвцями та менеджерами, пропрацювати різноманітні ситуації та оцінити свої дії в уявних кризових моментах, проаналізувати ефективність застосування своїх hard та soft skills.

Дисципліна *«Музейна екскурсійна діяльність»* є обов'язковим компонентом ОПП «Музеєзнавство, пам'яткознавство», ОС «Бакалавр», спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», вивчається на третьому році підготовки у п'ятому семестрі та присвячена розробці та проведенню екскурсій у музеях. Студенти вивчають основи екскурсознавства, термінологію екскурсійної діяльності, види екскурсійних послуг, організацію надання екскурсійних послуг, класифікацію екскурсій, екскурсійний процес та екскурсійний метод, елементи педагогіки, психології та логіки в екскурсійній діяльності, різноманітні методики та техніки проведення екскурсій, навчаються працювати з різними аудиторіями, розробляти екскурсійні маршрути та створювати цікаві та інформативні екскурсійні програми, знайомляться з технологічними етапами створення екскурсії. В ході вивчення дисципліни важливою складовою також є ознайомлення здобувачів з поняттям професійна майстерність екскурсовода, професійними вимогами, складовими професії екскурсовода. Практична складова підготовки передбачає розробку екскурсійного маршруту, тексту екскурсії, проведення віртуальної екскурсії в обраному музеї, підготовки необхідної документації (включно з портфелем екскурсовода) за встановленими взірцями, що значно спростить майбутнім фахівцям роботу в галузі туристичного супроводу та екскурсійного обслуговування. Знання музейної екскурсійної діяльності є необхідними для будь-якого музейного працівника, оскільки екскурсії є одним з основних способів популяризації музейних колекцій та залучення відвідувачів.

Дисципліна *«Інновації в музейній справі»* є обов'язковим компонентом ОПП «Музеєзнавство, пам'яткознавство», ОС «Бакалавр», спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», вивчається на четвертому році підготовки у сьомому семестрі та забезпечує ознайомлення здобувачів із сучасними тенденціями в музейній справі, зокрема використання нових технологій, інтерактивних експозицій, цифрових колекцій та онлайн-платформ. Майбутні фахівці отримують навички розробки інноваційних проектів, які дозволяють зробити музей більш привабливим для відвідувачів, підвищити рівень залученості аудиторії та сприяти розвитку музейної справи в цілому. Теоретична складова дисципліни передбачає ознайомлення з теоріями інноваційного розвитку, міжнародним законодавством щодо впровадження інновацій в музейній та туристичній галузях, українськими та зарубіжними реаліями державного регулювання інноваційної діяльності. Практична ж складова вивчення дисципліни передбачає зустрічі із запрошеними фахівцями практиками з комунікації, що розвивають напрямок SMM та активно розвивають різноманітні проекти в соціальних мережах. Також під час вивчення дисципліни здобувачі застосовують здобуті знання для аналізу ефективності взаємодії музеїв в соціальних мережах шляхом порівняння сторінок/блогів/влогів/сайтів музейних та культурних установ, оцінці їх привабливості, комунікації з відвідувачами, популярності, ефективності, а також намагаються здійснити комплексний аналіз маркетингової стратегії та окреслити можливі помилки в ній і запропонувати рішення, яким чином можна покращити комунікацію та залучити більше відвідувачів.

Дисципліна *«Історія колекцій і зібрань пам'яток історії та культури»* є обов'язковим компонентом ОПП «Музеєзнавство, пам'яткознавство», ОС «Бакалавр», спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», вивчається на третьому році підготовки у шостому семестрі. Ця дисципліна присвячена вивченню історії формування колекцій, як приватних, так і музейних. Включає в себе вивчення світового та українського досвіду в цій сфері. Здобувачі освіти можуть ознайомитися із методами та принципами формування колекцій, відомими збірками від античного періоду по сьогодні, навчаються відбирати та визначати предмети, які є вартісними для колекціонування та зберігання, отримують необхідні навички для складання каталогів та описів колекцій.

Дисципліна *«Культурний грантрайтинг в музейній справі»* є обов'язковим компонентом ОПП «Музеєзнавство, пам'яткознавство», ОС «Бакалавр», спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», вивчається на четвертому році підготовки у восьмому семестрі. Цей курс навчає здобувачів складати ефективні грантові заявки для отримання фінансування на музейні проекти. Здобувачі вивчають основні принципи грантрайтингу, ознайомлюються з вимогами різних грантових програм, вчать формулювати цілі проекту, описувати очікувані результати та складати бюджет. Уміння писати грантові заявки дозволяє музеям залучати додаткові кошти на розвиток та реалізацію нових проектів.

Дисципліна *«Джерелознавство в музейній справі»* є обов'язковим компонентом ОПП «Музеєзнавство, пам'яткознавство», ОС «Бакалавр», спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», вивчається на третьому році підготовки у шостому семестрі. Вивчення цієї дисципліни дозволить студентам використовувати міждисциплінарний підхід в атрибутції об'єктів

історико-культурної спадщини, досліджувати та інтерпретувати історико-культурну інформацію музейних предметів, об'єктів культурної спадщини, природних пам'яток, формувати план культурно-освітньої роботи та організувати заходи з популяризації музейних цінностей, об'єктів історико-культурної спадщини, природних пам'яток з врахуванням потреб різних верств населення.

Дисципліна *«Основи археології та антропології»* є обов'язковим компонентом ОПП «Музеєзнавство, пам'яткознавство», ОС «Бакалавр», спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», вивчається на першому році підготовки у першому семестрі. Під час вивчення предмету студенти отримують основні знання з археології та антропології, що в подальшому допоможе правильно ідентифікувати, класифікувати та розподіляти специфічні предмети з музейних колекцій, а також встановлювати датування історико-археологічних пам'яток.

Дисципліна *«Фондознавство»* є обов'язковим компонентом ОПП «Музеєзнавство, пам'яткознавство», ОС «Бакалавр», спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», вивчається на другому році підготовки у другому семестрі. Ця дисципліна спрямована на забезпечення глибоке розуміння студентами особливостей музейних фондів, їх специфіку та класифікацію. У результаті її вивчення здобувачі освіти зможуть здійснювати пошукову роботу з метою з'ясування перспектив виявлення нових, значущих з точки зору обліку, об'єктів культурної спадщини.

Дисципліна *«Наукове комплектування, облік та зберігання музейних фондів»* є обов'язковим компонентом ОПП «Музеєзнавство, пам'яткознавство», ОС «Бакалавр», спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», вивчається на четвертому році підготовки у сьомому семестрі. Є однією із важливих дисциплін для музейних співробітників, оскільки допомагає отримати знання про одну із основних форм діяльності музею – фондову. Її вивчення дозволить студентам оволодіти інформацією про види музейних фондів, їх розподіл, особливості, умови зберігання та облікування експонатів, шляхи поповнення фондів колекцій. На основі отриманих знань вони зможуть здійснювати експертизу пошкоджених пам'яток для визначення методів реконструкції/реставрації та вчасну передачу експонатів до реставраційного відділу.

Дисципліна *«Експертиза історичних та культурних цінностей»* є обов'язковим компонентом ОПП «Музеєзнавство, пам'яткознавство», ОС «Бакалавр», спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», вивчається на другому році підготовки у третьому семестрі. Вивчення цього предмету спрямоване на опанування студентами знань, умінь та навичок, необхідних їм для здійснення експертизи пам'яток, встановленні їх історичної та культурної цінності, походження тощо та особливості їх проведення, законодавче регулювання у цій сфері.

Дисципліна *«Профільні групи музеїв»* є вибірковою компонентом ОПП «Музеєзнавство, пам'яткознавство», ОС «Бакалавр», спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», вивчається на третьому році підготовки у шостому семестрі. Ця дисципліна покликана забезпечити студентам глибоке розуміння різноманіття музейних установ, їх специфіки та особливостей функціонування. Вивчення дисципліни допомагає здобувачам структурувати величезний масив інформації про музеї, класифікувати їх за різними критеріями (профіль, тип, категорія, форма власності тощо). Вивчаючи різні профільні групи музеїв, здобувачі отримують знання про особливості формування фондів, створення експозицій, проведення наукових досліджень в музеях різних профільних груп. Здобувачі набувають навичок аналізувати діяльність конкретних музеїв, визначити їх профіль та тип, а також розробляти власні проекти. Практична частина підготовки в рамках вивчення дисципліни передбачає симуляцію реального кейсу в рамках ділової гри – відкриття та планування роботи музею певного профілю. Знання, отримані в рамках курсу, є необхідними для подальшої професійної діяльності майбутніх фахівців у музеї будь-якого профілю.

Дисципліна *«Експозиційна діяльність музеїв»* є вибірковою компонентом ОПП «Музеєзнавство, пам'яткознавство», ОС «Бакалавр», спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», вивчається на четвертому році підготовки у сьомому семестрі. У ході її вивчення студенти ознайомляться із видами та типами музейних експозицій, способами, методами їх побудови, експозиційними меблями, особливостями оформлення та дизайну. Для цієї дисципліни також характерним є застосування теоретичних знань на практиці, що полягає у визначенні типів експозиції, складанні проектів експозицій, оформленні документації. Практичне застосування отриманих знань відбувається на базі Музею прикладного мистецтва Закарпаття МДУ, а також у інших музеях Закарпатської області.

Дисципліна *«Науково-дослідна діяльність музеїв»* є вибірковою компонентом ОПП «Музеєзнавство, пам'яткознавство», ОС «Бакалавр», спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», вивчається на четвертому році підготовки у сьомому семестрі. Метою предмету є ознайомлення здобувачів освіти з особливостями науково-дослідної роботи музеїв, її видами та спрямованістю.

Дисципліна *«Організація та державне регулювання музеїв»* є вибірковою компонентом ОПП «Музеєзнавство, пам'яткознавство», ОС «Бакалавр», спеціальності 027 «Музеєзнавство,

пам'яткознавство», вивчається на третьому році підготовки у п'ятому семестрі. Ця дисципліна охоплює широкий спектр питань, пов'язаних з організацією та діяльністю музеїв різних профілів та форм власності. Студенти можуть ознайомитися із особливостями державного регулювання музейної галузі, а саме із законодавчими та нормативно-правовими актами. Також отримують знання про міжнародні та українські музейні організації, пакти та конвенції, спрямовані на регулювання музейної та пам'яткоохоронної сфери у міжнародній діяльності.

Дисципліна «*Основи менеджменту та маркетингу в музейній справі*» є вибірковою компонентом ОПП «Музеєзнавство, пам'яткознавство», ОС «Бакалавр», спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», вивчається на четвертому році підготовки у сьомому семестрі. Ця дисципліна охоплює широкий спектр питань, пов'язаних з управлінням музеєм та його маркетингом. Здобувачі вивчають основи маркетингу, аналізують ринок музейних послуг, розробляють маркетингові стратегії, вчать працювати з різними цільовими аудиторіями, організовувати рекламні кампанії та оцінювати ефективність маркетингових заходів. Знання менеджменту та маркетингу дозволяють музеям підвищити свою конкурентоспроможність та залучити більшу кількість відвідувачів. «Основи менеджменту та маркетингу в музейній справі» тісно переплетені з дисциплінами «Інновації в музейній справі» та «Ділове адміністрування в музейній справі», що в комплексному вивченні дозволяють майбутнім фахівцям не тільки розумітися на різноманітних особливостях управління музейними установами, не просто ознайомлюватися з тенденціями інноваційної діяльності, а на практиці застосовувати отримані знання в розробці та просуванні музейних продуктів, роботі із залученням нової аудиторії, побудові успішної моделі стратегічної комунікації «знання про продукт – зацікавлення продуктом – спробувати продукт – стати постійним клієнтом – стати послідовником», що дозволить ефективно просувати культурний музейний продукт з мінімальними витратами на рекламу.

Дисципліна «*Освітня та еколого-просвітницька діяльність в музеях*» є вибірковою компонентом ОПП «Музеєзнавство, пам'яткознавство», ОС «Бакалавр», спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», вивчається на четвертому році підготовки у восьмому семестрі. Ця дисципліна присвячена розробці та проведенню освітніх програм для різних категорій відвідувачів, а також еколого-просвітницьких заходів. Здобувачі знайомляться з роботою культурно-освітніх відділів музеїв, вивчають методологію та методику музейної педагогіки, розробляють освітні програми для дітей та дорослих, організовують освітні заходи: лекції, майстер-класи, семінари та конкурси. Знання в області освітньої та еколого-просвітницької діяльності дозволяють музеям виконувати важливу соціальну функцію – сприяти формуванню культурної свідомості та екологічної відповідальності.

Практична підготовка студентів відбувається на базі Музею прикладного мистецтва Закарпаття, що діє при університеті. Це дозволяє забезпечити та отримати практичні навички та професійні компетенції. На основі цього структурного підрозділу студенти можуть ознайомитися з основними напрямками культурно-освітньої роботи музею – підготовкою і проведенням музейних екскурсій, іншими базовими формами цієї роботи, взаємодії музею і вузу, дослідженнями музейної аудиторії. Крім того, на базі музею можливим є проведення лабораторних, практичних, семінарів, майстер-класів, івент-заходів, конференцій, екскурсій, а також організація дослідницької діяльності згідно навчальних планів та тематики музею [5].

Таким чином, предметно-дисциплінарне забезпечення спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство» є повним та всеохопним, що дозволить здобувачам освіти за цим напрямом здобути глибокі знання та необхідні навички і вміння для роботи у музейній та пам'яткоохоронній сфері. Практична база у Музеї прикладного мистецтва Закарпаття використовується для застосування теоретичних знань, що дозволяє студентам краще запам'ятовувати та правильно використовувати отримані знання та вміння. Створення та діяльність такого напрямку підготовки в Мукачівському державному університеті дозволить підготувати спеціалістів для місцевих музеїв обласного та районного значення, що покращить їх наукове та екскурсійне обслуговування.

Список використаної літератури:

1. Відомості про самооцінювання освітньої програми. Мукачівський державний університет. URL: <http://surl.li/oixpvt>
2. Відомості щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти. Мукачівський державний університет. URL: <https://cutt.ly/Y85T6MV>
3. Кафедра готельно-ресторанної та музейної справи. Мукачівський державний університет. URL: <https://tourism.msu.edu.ua/faculty-of-tourism/restaurant-business/>
4. Лужанська Т., Мілашовська О. Навчання за спеціальністю «музеєзнавство, пам'яткознавство» в МДУ. Мукачівський державний університет. URL: <https://msu.edu.ua/vv/navchannya-za-specialnistyu-muzeyeznavstvo-pamyatkoznavstvo-v-mukachivskomu-derzhavnomu-universiteti/>

5. Музей прикладного мистецтва Закарпаття. Мукачівський державний університет. URL: <https://msu.edu.ua/muzej-prikladnogo-mistectva-zakarpattya/>
6. Національний класифікатор України. 2005. Класифікатор професій ДК 003:2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb375609-05>
7. Національний класифікатор України. 2010. Класифікатор професій ДК 003:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
8. Освітньо - професійна програма «Музеєзнавство, пам'яткознавство». Мукачівський державний університет. URL: <http://surl.li/pjbkuc>

References

1. Vidomosti pro samoosiniuvannia osvitnoi prohramy. Mukachivskiy derzhavnyi universytet. URL: <http://surl.li/teodcm>
2. Vidomosti shchodo zdiisnennia osvitnoi diialnosti u sferi vyshchoi osvity. Mukachivskiy derzhavnyi universytet. URL: <https://cutt.ly/Y85T6MV>
3. Kafedra hotelno-restoranoi ta muzeinoi spravy. Mukachivskiy derzhavnyi universytet. URL: <https://tourism.msu.edu.ua/faculty-of-tourism/restaurant-business/>
4. Luzhanska T., Milashovska O. Navchannia za spetsialnistiu «muzeieznavstvo, pamiatkoznavstvo» v MDU. Mukachivskiy derzhavnyi universytet. URL: <https://msu.edu.ua/vv/navchannya-za-specialnistyu-muzeyeznavstvo-pamyatkoznavstvo-v-mukachivskomu-derzhavnomu-universiteti/>
5. Muzei prykladnogo mystetstva Zakarpattia. Mukachivskiy derzhavnyi universytet. URL: <https://msu.edu.ua/muzej-prikladnogo-mistectva-zakarpattya/>
6. Natsionalnyi klasyfikator Ukrainy. 2005. Klasyfikator profesii DK 003:2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb375609-05>
7. Natsionalnyi klasyfikator Ukrainy. 2010. Klasyfikator profesii DK 003:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
8. Osvitno - profesiina prohrama «Muzeieznavstvo, pamiatkoznavstvo». Mukachivskiy derzhavnyi universytet. URL: <http://surl.li/qqqjum>

UDC 378.091.33-027.22-027.21:069:908(045)

UNDERSTANDING AND WORKING KNOWLEDGE OF STUDENTS IN THE DIRECTION 027 «MUSEOLOGY. MONUMENT STUDIES» ON THE BASIS OF THE MUKACHEVO STATE UNIVERSITY

Vasylyna Palynchak-Kutuzova - senior teacher
department of hotel, restaurant and museum affairs,
Mukachevo State University, Mukachevo
<https://orcid.org/0000-0001-5330-484x>

Viktoriya Oliynyk - associate professor,
of cultural studies of the department of hotel,
restaurant and museum aff
Mukachevo State University, Mukachevo
<https://orcid.org/0009-0005-3721-8948>

Diana Shterr - PhD in History,
Senior Lecturer at the Department of Hotel,
Restaurant and Museum Business,
Mukachevo State University, Mukachevo
<https://orcid.org/000-0003-0423-9396>

Morgun Alla - Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor of the Department
of Philological Disciplines and Social Communications,
<https://orcid.org/0000-0002-4434-4919>

The article considers the process of preparing students studying in the specialty 027 «Museology, Monument Studies» at Mukachevo State University. The educational program for this area of study is described. The theoretical part of the article is devoted to subjects taught to students who receive higher education in this specialty. The main professional duties of a specialist in the field of museology and monument studies are indicated, and the positions that graduates can occupy. An analysis of the ways and methods of learning students to acquire the necessary knowledge, skills and abilities is carried out. In addition, the practical training of future museum workers, which is carried out on the basis of the Museum of Applied Arts of Transcarpathia, Mukachevo State University, as well as other museums of the Transcarpathian region, is also described. The practical component of learning involves themselves preparing of projects, concepts, thematic structures, thematic and exhibition plans, catalogs, descriptions of objects and exhibits by students, which will allow them to better understand the nuances of museum work and obtain the necessary skills for working in the museum and in the monument studies.

Key words: museology, monument studies, preparing students, Mukachevo State University, Department of Hotel, Restaurant and Museum Business, museum.